

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો
સાઈન્ટિસ્ટ-ઈન-ચાર્જ,
વીઆરસીઓફ આઈસીએઆર. - સીઆઈએફટી,
ગુજરાત

આઈસીએઆર-સીઆઈએફટીનું વેરાવળ સંશોધન કેન્દ્ર
મત્સ્યભવન, ભીડિયા પ્લોટ
ગુજરાત - 362 269
2020

માછલી અને મત્સ્ય
ઉત્પાદનોના સંચાલન
દરમિયાન સ્વચ્છતાની
આવશ્યકતાઓ

આઈસીએઆર-સીઆઈએફટીનું વેરાવળ સંશોધન કેન્દ્ર
મત્સ્યભવન, ભીડિયા પ્લોટ
ગુજરાત - 362 269

2020

માછલી અને મત્સ્ય ઉત્પાદનોના સંચાલન દરમિયાન સ્વચ્છતાની આવશ્યકતાઓ

માછલીના ઉત્પાદનો ખાવા માટે સલામત છે તેની ખાતરી કરવા માટે સારી આરોગ્યપ્રદ પ્રથાઓ આવશ્યક છે. આરોગ્યપ્રદ વર્તનની વિભાવનામાં સરળ, આરોગ્યપ્રદ ક્રિયાઓ શામેલ છે જે વ્યક્તિગત માછીમારો અને લોકો જે માછલીના ઉત્પાદનોનું સંચાલન કરે છે તે અપનાવી શકે છે. આ સિદ્ધાંતો તે લોકો માટે લાગુ પડે છે કે જે લોકો માછલીનાં સંપર્કમાં આવે છે અને સાધનો અને સપાટી કે જ્યાં માછલીની જરવાણી થાય છે.

બેક્ટેરિયા દરેક જગ્યાએ હોય છે અને તેઓ ખાસ કરીને ગંદા વાતાવરણને પસંદ કરે છે. તે આપણા પેટ, લાળ, ઈયરવેક્સ અને અનુનાસિક લાળમાં હાજર હોય છે. જો માછલી પર્યાવરણના સંપર્કમાં આવે છે, તો તેઓ સરળતાથી બેક્ટેરિયાના સંપર્કમાં આવે છે. આમાંના કેટલાક બેક્ટેરિયા રોગ પેદા કરી શકે છે અને તેઓ માછલીને ખતરનાક અને ઝેરી બનાવી શકે છે. કોઈપણ જે આ પ્રકારની માછલી ખાય છે તેને ઉબકા, ઉલટી, ઝાડા, માથાનો દુખાવો જેવા રોગો થઈ શકે છે. તેથી, માછલીને સંભાળતી તમામ વ્યક્તિઓ ગ્રાહકોને પીરસવામાં આવતી માછલી ખાવા માટે સલામત છે તેની ખાતરી કરવા માટે કર્મચારીઓની સારી આરોગ્યપ્રદ પ્રણાલીઓ જાળવવી જોઈએ.

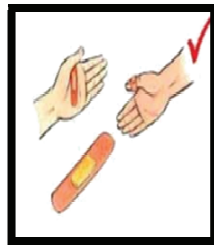
સ્વચ્છતા અને રક્ષણાત્મક કપડાં

માછલી સંચાલકો (માછીમારો, ઉતરાણ સ્થળના કામદારો, ફિશ પ્રોસેસર્સ, વેપારીઓ) યોગ્ય રક્ષણાત્મક કપડાં, માથાનીટોપી અને પગના વસ્ત્રો પહેરવા જોઈએ.

બીમાર વ્યક્તિઓ

માછલી સંચાલકો જ્યારે બીમાર હોય ત્યારે તેમને માછલીઓનું સંચાલન કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે તેઓ ઝાડા, ઉલટી અને કાન, નાક વગેરેમાંથી સ્રાવથી પીડાય હોય.

માછલી સંચાલકોએ વોટરપ્રૂફ ડ્રેસિંગ સાથેના તમામ કાપ, દાજ અને ચેકા ને આવરી લેવું જોઈએ.

હાથ ધોવા

માછલી સંચાલકો પોતાનું કામ શરૂ કરતા પહેલા અને નીચેની પરિસ્થિતિઓમાં હંમેશાં તેમના હાથ ધોવા જોઈએ:

- શૌચાલયનો ઉપયોગ કર્યા પછી તરત જ
- કૂતરા અને બિલાડી જેવા પાળતુ પ્રાણીઓને સંભાળ્યા પછી
- ખાંસી અથવા છીંક આવે પછી
- કચરો/નકામા ડબાઓને સ્પર્શ કર્યા પછી યોગ્ય હાથ ધોવાનાં 6 પગલાં

કર્મચારી આચાર

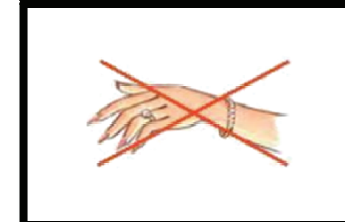
માછલી સંચાલકોને માછલીઓને હેન્ડલિંગ દરમિયાન દૂષિતતા અટકાવવા માટે નીચેની પ્રવૃત્તિઓથી દૂર રહેવું જોઈએ

- ધૂમ્રપાન
- થૂંકવું
- ચાવવું અથવા ખાવું
- ઉત્પાદન પર છીંક અથવા ખાંસી ખાવી
- માછલીઓને હેન્ડલ કરતી વખતે ખાવું/પીવું

વ્યક્તિગત અસરો

- ખાનગી વસ્તુઓ જેવકિ, ઘરેણાં, ઘડિયાળો, પિન અથવા અન્ય વસ્તુઓ જેવી વ્યક્તિગત અસરો માછલીના નિયંત્રણમાં ન પહેરવી જોઈએ.
- માછલી સંચાલકોએ લાંબા નાખ અને સ્કેચ/પ્રિક નાક, પિમ્પલ વગેરે રાખવું જોઈએ નહીં.

નિષ્કર્ષ

માછલીઓને કોઈ પણ રાસાયણિક અને માઈક્રોબાયલ જોખમોના દૂષણથી અટકાવવા માટે માછલીઓને આરોગ્યપ્રદ રીતે નિયંત્રિત કરવી ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે. માછલી સંચાલકોએ સમજવું જોઈએ કે સારી આરોગ્યપ્રદ પદ્ધતિઓ તેમની જવાબદારી છે અને ખાતરી કરો કે તેઓએ આપેલી માછલી ગ્રાહક માટે સલામત છે.

ડો. અનુપમા ટી.કે., શ્રીમતી. રેણુકાવી, ડો. એ.કે. ડા, પરમાનંદ પ્રભાકર, પરમાર એન્જી અ.રહીમ. અને ડો. ટોમ્સ સી. જોસેફ વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો

સાઈન્ટિસ્ટ-ઈન-ચાર્જ, વી.આર.સી. ઓફ આઈ.સી.એ.આર.-સી.આઈ.એફ.ટી., ગુજરાત